

**Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi na terenie miasta
Hajnówka za 2019 r.**

Hajnówka, listopad 2020 r.

Coroczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

I. WPROWADZENIE

Miasto Hajnówka położone jest w północno-wschodniej Polsce, w południowej części województwa podlaskiego, centralnie na terenie powiatu hajnowskiego. Miasto zajmuje obszar 21,29 km². Od wschodu granica miasta wyznaczona jest przez granicę Puszczy Białowieskiej. Na północy, zachodzie i południu miasta graniczy z gminą wiejską Hajnówka.

II. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020r., poz. 1439 tj.) jednym z zadań Gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Cytowana ustawa wymienia punkty, które należy omówić w analizie.

Zakres opracowania powinien zawierać:

1. możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
2. potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
3. koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
4. liczbę mieszkańców;
5. liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
6. ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
7. ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Analizę sporządzono na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

III. REGULACJE PRAWNE Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

Ustawy:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020r., poz. 797 tj.)
2. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020r., poz.1439 tj.).

Rozporządzenia:

3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412).
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016r. Poz. 2167);

Uchwały:

5. Uchwała Rady Miasta Hajnówka nr XXXVIII/ 262 /18 z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Hajnówka (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2018r., poz.1652);
6. Uchwała Rady Miasta Hajnówka Nr XXXVIII/263/18 z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2018r., poz.1653);
7. Uchwała Nr III/15/18 Rady Miasta Hajnówka z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019r., poz. 212).
8. Uchwała Nr III/16/18 Rady Miasta Hajnówka z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019r., poz. 371)
9. Uchwała Nr XXX/226/13 Rady Miasta Hajnówka z dnia 30 października 2013 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości na terenie miasta Hajnówka (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2013r., poz. 3913).

IV. SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY MIEJSKIEJ HAJNÓWKA

Możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

W roku 2019 na terenie miasta Hajnówka funkcjonował system gospodarowania odpadami komunalnymi identyczny jak w 2018 roku. Gmina Miejska Hajnówka zorganizowała system gospodarowania odpadami komunalnymi oraz objęła systemem wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Wskazała konkretne rodzaje odpadów, które należy gromadzić selektywnie: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło i opakowania wielomateriałowe oraz odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji oraz powstające w gospodarstwach domowych przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe oraz zużyte opony, a także odpady zielone.

Warunki odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych nie uległy zmianie w stosunku do roku ubiegłego. Usługę odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych zgodnie z umową świadczyła firma wyłoniona w przetargu tj. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych prowadziła gmina we własnym zakresie.

Nieruchomości niezamieszkałe, w tym budynki, w których prowadzona jest działalność gospodarcza oraz obiekty użyteczności publicznej zobowiązane są do zawierania indywidualnych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Burmistrza Miasta Hajnówka.

W analizowanym okresie usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych z terenu miasta Hajnówka świadczyły następujące firmy:

- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka.
- Przedsiębiorstwo Usługowo – Asenizacyjne „ASTWA” Sp. z o.o. w Białymstoku;
- MPO Sp. z o.o., ul. 42 Pułku Piechoty 48 w Białymstoku.

1. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Odpady komunalne niesegregowane (zmieszane) o kodzie 20 03 01 selektywnie zbierane odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przekazywane są do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Hajnówce, ul. Szosa Kleszczelowska, zarządzanej przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Hajnówce, ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka. Zgodnie z informacjami otrzymanymi od firmy zarządzającej Zakładem Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce cały strumień odpadów komunalnych zmieszanych został poddany procesowi R12 – wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1 – R11. Z terenu miasta Hajnówka, do Zakładu w 2019 roku trafiło 4168,1601 Mg odpadów zmieszanych. Z przyjętych odpadów na linii sortowniczej wydzielano poszczególne frakcje odpadów. Pozostałości z sortowania zostały przerobione na paliwo alternatywne. Część pozostałości z sortowania frakcji powyżej 80 mm(Br₁) (7,4540 Mg), nie nadawała się do wykorzystania. Została poddana składowaniu na składowisku odpadów przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce. Odpady ulegające biodegradacji dostarczone do Zakładu w ilości 759,08 Mg zostały poddane kompostowaniu. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w 2018 r. wyniósł 0,15%, przy dopuszczalnym poziomie 40%.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych na lata 2017-2020 realizuje zakup pojemników do selektywnej zbiórki, zakup 2 śmieciarek z możliwością mycia kontenerów i pojemników oraz śmieciarki wielokomorowej do odbioru selektywnej zbiórki oraz budowę i dostosowanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych do wymogów UE. Na lata 2017- 2025 planowana jest modernizacja linii sortowniczej obejmująca segregację frakcji podsitowej 0-80mm, odbiór metali, popiołów oraz frakcji energetycznej i przygotowanie wsadu do fermentacji. Szacowany łączny koszt inwestycji 15,0 mln zł. W latach 2018-2020 planowana jest budowa linii do przetwarzania odpadów surowcowych (tworzyw sztucznych) i produkcji wyrobów np. ogrodowych, opakowań itp., wykonanie instalacji odpylającej nad przyjęciem odpadów, sitem bębnowym oraz rozdrabniaczami, budowa instalacji odciekowej spod prasy kanałowej a także budowa stacji do demontażu sprzętu AGD i RTV o szacowanym koszcie 11,7 mln zł. W latach 2019- 2020 realizowana jest modernizacja stacji transformatorowej w ZZO oraz budowa kwatery do składowania odpadów zawierających azbest o pow. 9500m² Szacowany koszt inwestycji to 2,3 mln zł. W roku 2019 przygotowywana była dokumentacja na budowę Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przy ul. Szosa Kleszczelowska w Hajnówce, natomiast budowa realizowana w 2020r.

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Zgodnie z umową przetargową, w 2019 roku, usługę odbioru i zagospodarowania odpadów świadczyło Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka.

Według rozliczenia na 31.XII.2019 r. Gmina Miejska Hajnówka, na podstawie umowy przetargowej przekazała 1 984 989,960zł brutto firmie świadczącej usługi.

Wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2019 wyniosły 1 812 579,71zł

W ciągu roku wystawiono 506 upomnień oraz wezwań do zapłaty łączną na kwotę 63 100 zł.

4. Liczba mieszkańców

Zgodnie z danymi meldunkowymi w 2019 r. Hajnówka liczyła 20 661 mieszkańców. Według złożonych deklaracji na terenie miasta zamieszkiwało 16 747 mieszkańców. Systemem zbiórki odpadów objęte było 3539 budynków

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach mówi, że właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, wykonując obowiązek określony w art. 5 ust. 1 pkt 3b (pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi), są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

1. gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych lub
2. gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa w art. 9b ust. 2- przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi.

Przedsiębiorcy z terenu miasta Hajnówka, jako właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady, nie są objęci systemem gminnym. Mają oni obowiązek podpisania umowy na odbiór odpadów z firmami wywozowymi posiadającymi wpis do rejestru działalności regulowanej.

Właściciele nieruchomości, na których są zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe, korzystają z firm posiadającą zezwolenie na odbiór i transport nieczystości ciekłych. Na terenie miasta Hajnówka jest aktualnie 125 zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe. Piętnastu właścicieli ma podpisaną umowę z firmą posiadającą zezwolenie. Pozostali właściciele posiadający zbiorniki bezodpływowe wywożą nieczystości na zasadzie zgłoszenia.

6. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy (w Mg) w 2019 r.

W roku 2019 z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie gminy odebrano łącznie 7969,0521 Mg odpadów komunalnych. Ponadto Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zebrano łącznie 269,8520 Mg odpadów komunalnych

1. Rodzaje i ilości odpadów odebranych i zebranych z terenu miasta Hajnówka:

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	4168,1601
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	64,4100
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	14,1600
15 01 02 paliwo	Opakowania z tworzyw sztucznych	24,7800
15 01 04	Opakowania z metali	1,0800
15 01 06	Zmieszane opady opakowaniowe	363,3600
15 01 06 zanieczyszczone	Zmieszane opady opakowaniowe	38,5800
15 01 07	Opakowania ze szkła	146,0400
16 01 03	Zużyte opony	18,2800
20 01 01	Papier i tektura	119,0860
20 01 02	Szkło	188,6000
20 01 10	Odzież	1,2800
20 01 11	Tekstylia	1,6200
20 01 39	Tworzywa sztuczne	2,1800
20 01 39 zanieczyszczone	Tworzywa sztuczne	5,9000
20 01 99	Inne niż wymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	518,1600
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	235,8400
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	3,2000
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 200133	0,0120
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	14,8030
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne	4,3010
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	45,4200
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	829,3600
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	882,1600
17 02 02	Szkło	4,9200
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	31,2400
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontu i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	242,1200
Suma		7969,0521

7. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy w 2019 r. (w Mg);

Rodzaj odpadów	Ogólna ilość odpadów zebranych z posesji zamieszkałych oraz niezamieszkałych w Mg	Ilość odpadów odebranych z posesji zamieszkałych w Mg
Niesegregowane (zmieszane odpady komunalne)	4168,1601	3436,0200
Zielone:	829,3600	805,9000
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji 200108	45,4200	0
Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania	7,4540	6,1872

8. Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia zostały wyliczone na podstawie danych sprawozdawczych o ilości odpadów zebranych selektywnie z terenu miasta Hajnówka, dostarczonych do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Hajnówce, dostarczonych do punktów skupu surowców, stanowiących frakcje odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz wysegregowanych w instalacji w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów Komunalnych, ul. Szosa Kleszczelowska 35 w Hajnówce.

1. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła został osiągnięty i wyniósł 43,40%.

Wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych w 2019 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 roku w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych wynosi dla papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła - 40%

2. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych: innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych został osiągnięty i wyniósł 79,65%.

Wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych w 2019 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 roku w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych wynosi dla innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych - 60%.

3. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania został osiągnięty i wyniósł 0,15%.

Dopuszczalny poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2019 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412) wynosi 40%.